

LES 2

Les 2 : Op speurtocht in het verleden

Essentie van de les:

In deze les ontdekken we wie de opa was van Misia, Adrien François Servais, en hoe hij leefde. Op die manier ontdekken de leerlingen dat men vroeger anders leefde. Daarnaast staan we ook stil bij de vraag hoe we informatie van vroeger terug kunnen vinden en bij het feit dat ons leven gedocumenteerd wordt. Tot slot denken de leerlingen zelf na over vragen die ze zouden kunnen stellen aan hun (groot)ouders (of aan de zoekende grootouder in les 5).

Voorkennis:

Les 1: familieboom

Benodigheden en voorbereiding:

1. Werkblad bij de les
2. Documenten uit de bijlage

Eindtermen:

Mens en maatschappij - Tijd:

3.6 hun afstamming aangeven tot twee generaties terug.

3.8 kunnen aan de hand van een voorbeeld illustreren dat een actuele toestand, die voor kinderen herkenbaar is, en die door de geschiedenis beïnvloed werd, vroeger anders was en in de loop der tijden evolueert.

3.9 tonen belangstelling voor het verleden, heden en de toekomst, hier en elders.

Mens en maatschappij - Ruimte:

4.3 kunnen in een praktische toepassingssituatie op een gepaste kaart en op de globe evenaar, de polen, de oceanen, de landen van de Europese Unie en de werelddelen opzoeken en aanwijzen.

Wetenschappen en techniek - Techniek:

2.5 kunnen illustreren dat technische systemen evolueren en verbeteren.

Muzische vorming - Muziek:

2.1 muziek beluisteren en ervaren, muzikale impressies opdoen uit de geluidsomgeving met aandacht voor enkele kenmerken van de muziek.

2.3 openstaan voor hedendaagse muziek, muziek uit andere tijden, andere landen en culturen.

tijd	MIDDEN	materiaal
min. '35	<p>Werkvorm: Klassikale bespreking</p> <p>Laten we eens op zoek gaan naar hoe Servais geleefd zou hebben. Eerst krijgen jullie daarvoor twee kopieën van hele oude documenten te zien. Als je te weten kan komen wat erop staat, dan krijgen jullie van Misia een beetje meer informatie over Servais.</p> <p>We bespreken 5 onderwerpen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geboorteakte met Franse vertaling 2. Overlijdensakte met Franse vertaling 3. Brief Misia met extra informatie over haar grootvader. 4. Muziek 5. Transportmiddelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkblad • afbeeldingen: viool, cello, paard en kar, stoomtrein, .. • YouTube-fragment • kaart Europa
	<p>1. Geboorteakte met Franse vertaling</p> <p>Misia bezorgde ons dit oude document. Dat zou ons meer moeten kunnen vertellen over haar opa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In welke taal is dat document geschreven? • Welk document zou dat kunnen zijn? Welk document is het echt (via legende te achterhalen). • Wat is een akte? <i>Dat is een officieel document.</i> • Zijn de letters hetzelfde als nu? • Ga als een detective op zoek naar de naam van Servais in het document. <p>→ Brainstorm: ook jullie hebben een geboorteakte. Ook jullie ouders en grootouders en verre voorouders. Waarom zou dat interessant en belangrijk zijn? (<i>Informatie gaat niet verloren, zo weet iedereen dat je bestaat, zo onthouden we dingen uit het verleden ...</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Werkblad • geboorteakte
	<p>2. Overlijdensakte met Franse vertaling</p> <p>Van Misia kregen we ook nog een ander officieel document. Welk woord geven we aan een officieel document? (<i>akte</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • In welke taal is dat document geschreven? • Zou je weten wat dit document zou zijn? • Ga als een detective eens op zoek naar de naam van Servais in het document. <p>→ Waarom zou het belangrijk zijn dat dit document ook bewaard wordt? Waar worden deze documenten bewaard? (<i>archief</i>).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Werkblad • overlijdensakte

tijd	MIDDEN	materiaal
	<p>3 . Brief Misia met extra informatie over haar grootvader:</p> <p>Nu jullie ontdekt hebben wanneer Servais geboren en gestorven is, krijgen jullie van Misia een beetje meer informatie.</p> <p><i>Mijn opa, Adrien François Servais werd geboren in 1807. Toen hij 12 jaar was, speelde hij al viool en klarinet. Later leerde hij ook de cello bespelen. Servais kon ontzettend goed cello spelen. Hij schreef ook zelf muziek, dat noemen we "componeren". Hij trok héél Europa rond om zijn muziek te gaan spelen. Hij speelde zo voor heel wat koningen en keizers. Later zou hij ook les geven, hij leerde zo heel wat andere mensen cello spelen. Toen hij 35 werd, trouwde hij met mijn oma Sophie die hij leerde kennen in Rusland. Ze kregen samen zes kinderen. Servais stierf toen hij 59 jaar werd. Ik heb mijn opa nooit gekend.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Werkblad • Brief Misia
	<p>4. Muziek</p> <p>We weten nu dus zeker dat Servais ook muziek speelde en zelfs zelf schreef (of.. componeerde). Luister even mee naar een fragmentje dat Servais gemaakt heeft.</p> <p>Welke instrumenten hebben we gehoord en gezien? (viool en cello)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat is het verschil tussen cello en viool? Kunnen jullie het verschil aanduiden op jullie blad? (<i>Viool is kleiner, heeft geen stokje (stokje of steunpin onderaan is een uitvinding van Servais)</i>). • Is er naast het zicht nog een verschil? (<i>viool klinkt hoger</i>) • Sluit je ogen en luister nog eens opnieuw naar het fragment: waar denk je aan, waar zou dit stuk over kunnen gaan? <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div>	<p>YouTube-fragment</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=hNH_22HP12s vanaf min. 2.18.</p>

tijd	MIDDEN	materiaal
------	--------	-----------

5. Transportmiddelen

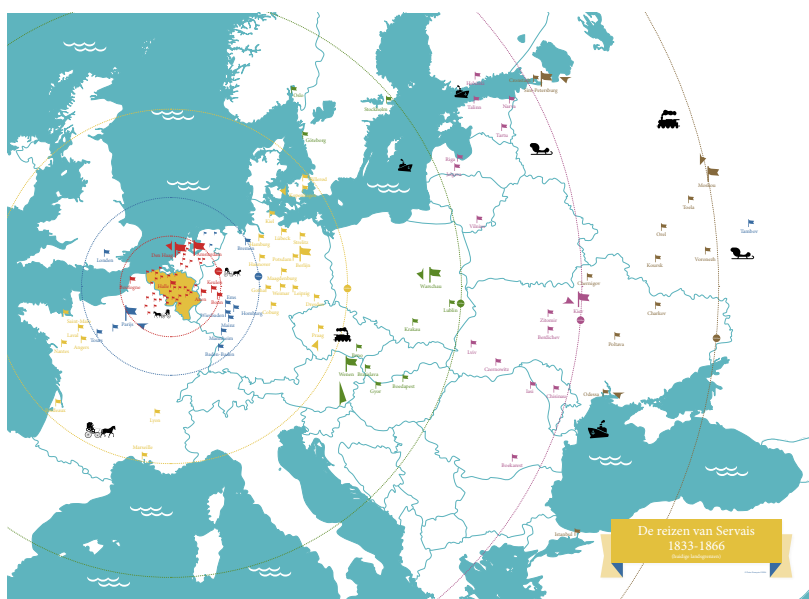
In de tekst lezen we dat Servais overal rond trok in Europa om muziek te gaan spelen.

- Als wij vandaag naar Frankrijk willen gaan, hoe kunnen we daar dan geraken? (*auto, vliegtuig, trein*)
- Maar dat was helemaal anders toen Servais leefde, de auto's zoals nu bestonden nog niet. Hoe zou Servais dan toch in Frankrijk kunnen geraken? Kan jij dat achterhalen via de kaart? (*paard en kar*)
- Hij leerde zijn vrouw ook kennen in Rusland. (*Rusland aanduiden op de wereldkaart*)
- Als wij vandaag naar Rusland willen gaan, hoe kunnen we daar dan geraken? (*vliegtuig, trein*)
- En hoe moest Servais er geraken? (*stoomtrein en slee*)
- Waarom met de slee?
- Kan je naast de paard en kar, de stoomtrein en de slee nog een ander vervoersmiddel vinden waarmee Servais zich kon verplaatsen? (*boot*)

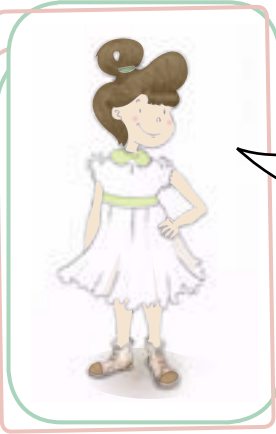
TIP:

hier kan je de foto's van de stoomtrein, de paard en het kar en de slee tonen en deze voertuigen bespreken.

- Werkblad
- afbeeldingen paard en kar/stoomtrein/slee
- Kaart Europa

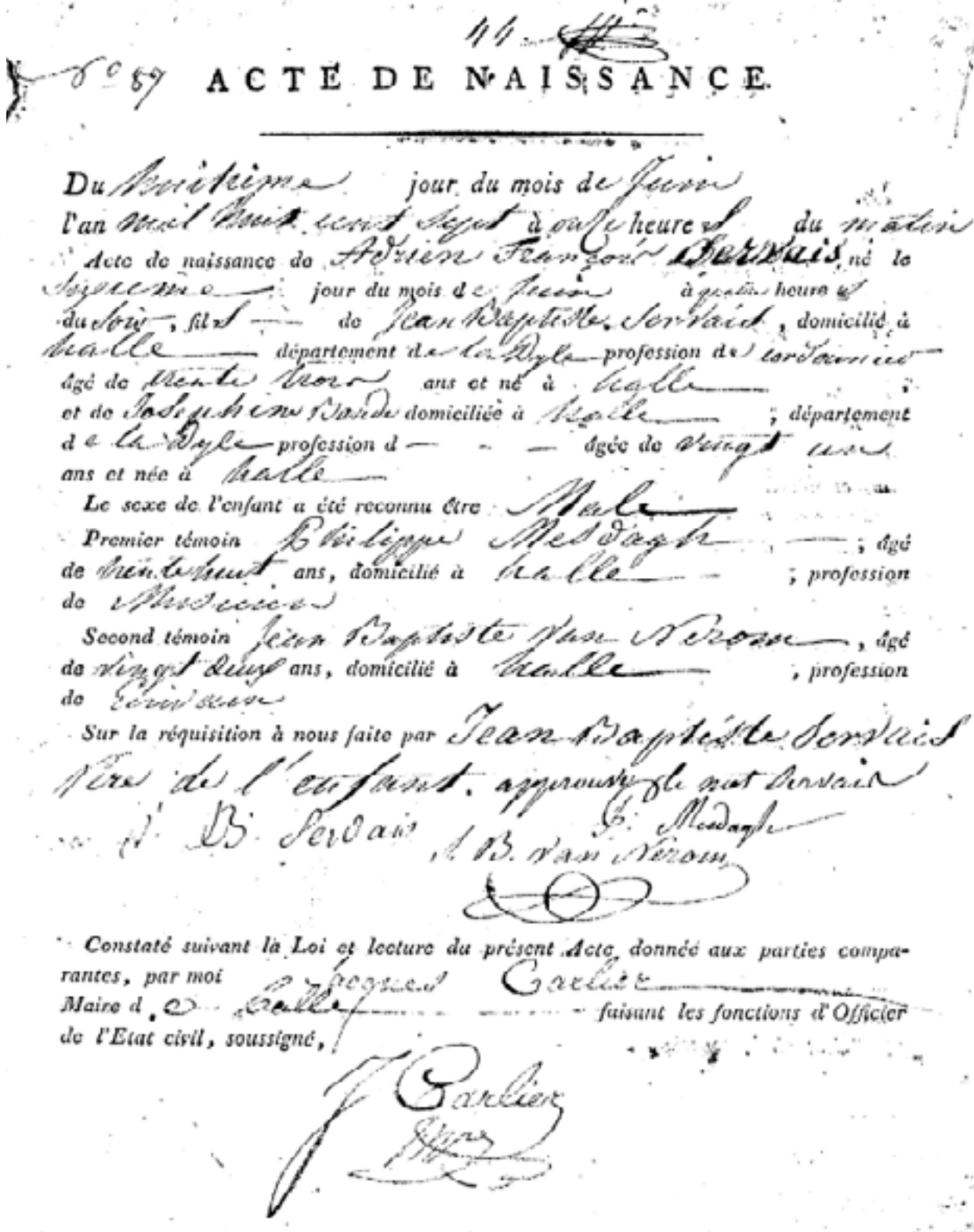
tijd	SLOT	materiaal
min. '15	<p><i>Dag iedereen, heel erg bedankt om me te helpen met onderzoeken. Ik ben al heel wat meer te weten gekomen over mijn opa, Adrien François Servais. Maar... hoe zit het eigenlijk met jouw grootouders? Want toen Servais leefde waren heel wat dingen anders dan vandaag. Maar misschien waren de dingen ook wel helemaal anders bij jouw grootouders of ouders? Je grootouders konden zich misschien ook nog niet zo makkelijk met het vliegtuig verplaatsen toen ze klein waren. En ze droegen ook hele andere kleren dan nu. Misschien kan je daar ook wel wat meer over onderzoeken?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stel dat jullie willen te weten komen hoe het vroeger was bij je ouders of grootouders, hoe zou je dat te weten kunnen komen? Je zou het hun inderdaad kunnen vragen. Je wordt dan een echte "interviewer". Een interviewer is iemand die vragen stelt aan een andere persoon. • Maar waarover zou je dan meer te weten willen komen? Dit zijn enkele thema's waar vragen over zou kunnen stellen. Probeer er eens zelf vragen bij te verzinnen. <p>Als leerkracht kies je nu enkele thema's uit waarrond ze kunnen werken (zie hieronder).</p> <p>Naar school Op reis Eten Kledij Vervoer Speelgoed Muziek Naar de kerk/religie</p> <p>TIP: sta ook even stil bij wat goeie vragen zijn. Geen ja/nee vragen, mogelijke bijvragen bij een vraag voorzien...</p> <p>Klassikaal stel je samen met de leerlingen vragen op rond enkele van bovenstaande thema's. Daarna heb je twee opties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je geeft de leerlingen de opdracht om de vragen te stellen aan een grootouder die op bezoek komt in les 5 (of les 4 indien er geen archiefbezoek is.) • Je geeft de leerlingen de opdracht de vragen te stellen aan hun ouders/grootouders. De bespreking komt aan bod in les 5 (of les 4 indien er geen archiefbezoek is). 	<ul style="list-style-type: none"> • Brief Misia

Hallo, ik ben Misia.
Speuren jullie mee in het verleden van mijn opa?

Vertalingen:

- Acte de naissance: geboorteakte
- Acte de décès: overlijdensakte

ACTE DE DÉCÈS, N° 447. LE 28 NOV 1861

L'an mil huit cent soixante et un, le Vingt huit du mois de Novembre à onze heures de nuit par-devant nous Joseph Vielet Bourgeois Officier de l'Etat civil de la ville de Hal, Arrondissement de Bruxelles Province de Brabant, sont comparus Louis Seré âgé de cinquante cinq ans, profession de Brasseur domicilié à Hal ami du défunt et Victor Bottemanne âgé de quarante ans, profession de Marchand domicilié à Hal ami du défunt, lesquels nous ont déclaré que Le vingt six novembre courant à onze heures de nuit est décédé en son château au quartier saint roch à Hal Monsieur Adrien Francois Servais âgé de cinquante neuf ans, né et domicilié à Hal, victon cellier solo de la Majesté Le Roi des Belges, officier de son ordre civil, professeur au Conservatoire Royal de musique de Bruxelles, époux de Madame Tophie Perrin âgée de quarante deux ans, sans profession, domiciliée à Hal, fils de feu Jean Baptiste Servais et de sa veuve Josephine Baonda âgée de quatre vingt trois ans, sans profession, domiciliées à Hal.

Et après qu'il leur a été donné lecture du présent acte les comparants ont signé avec nous :

V. Bottemanne L. Seré } Hal

Muziek:

Wat is het verschil tussen een viool en een cello?

Welke verschillen zie je?

Welke verschillen hoor je?

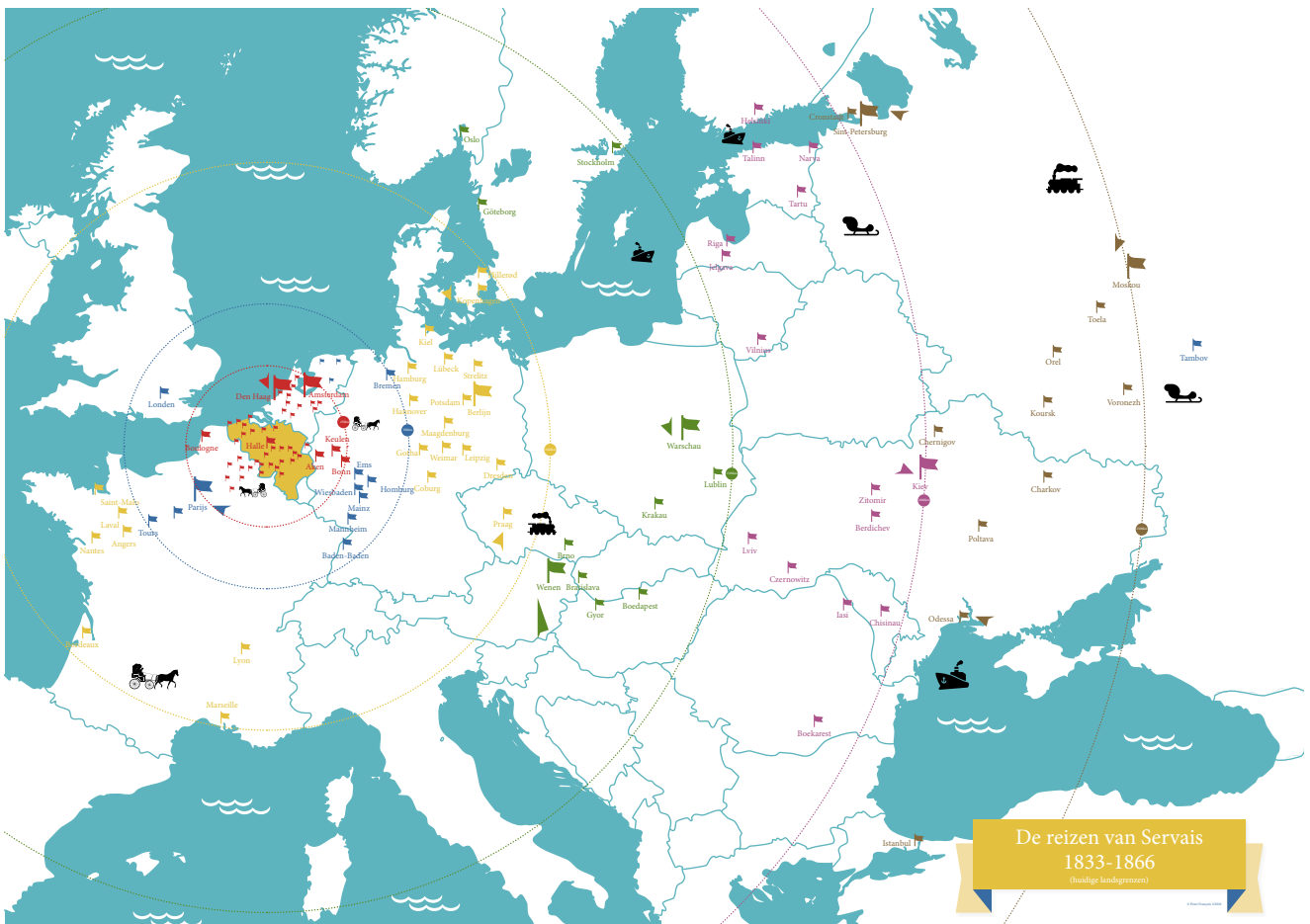
Weetje van Misia:

*Wist je dat een cello vroeger geen stokje (of steunpin) had onderaan?
Waarom zou zo'n stokje handig kunnen zijn?*

Mijn opa, Adrien François Servais, was de eerste die eraan dacht om zo'n stokje te gebruiken. Hij was dus de uitvinder van de steunpin.

Kaart:

- Noteer hier met welke voertuigen Servais zich verplaatste?

Les 2 : bijlagen

- Brief Misia inleiding: druk af en stop in een enveloppe
- Brief Misia midden: druk af en stop in een enveloppe
- Afbeelding Servais van zijn identiteitskaart:
kan eventueel geprojecteerd worden.
- Afbeelding standbeeld Servais: projecteren op het bord
- Geboorteakte Servais
- Overlijdensakte Servais
- Afbeelding viool en cello
- Afbeelding koets, stoomtrein en slee: projecteren op het bord
- Brief Misia slot: druk af en stop in een enveloppe

Hallo, hier Misia opnieuw.

Zoals jullie al weten, speel ik graag piano. Vorige keer ontdekten jullie al dat mijn grootvader ook graag muziek speelde. Weten jullie nog welk instrument hij bespeelde? Misschien kan deze foto een beetje helpen?

Op de markt in Halle staat er vandaag nog een standbeeld van mijn grootvader. Hij was dus blijkbaar best een bekende persoon. Toch weet ik nog steeds niet zoveel over hem. Daarom wil ik vandaag als een detective op zoek gaan naar het verleden van mijn grootvader. Helpen jullie mee?

Misia

Mijn opa, Adrien Francois Servais werd geboren in 1807. Toen hij 12 jaar was, speelde hij al viool en klarinet. Later leerde hij ook de cello bespelen. Servais kon ontzettend goed cello spelen. Hij schreef ook zelf muziek, dat noemen we "componeren". Hij trok héél Europa rond om zijn muziek te gaan spelen. Hij speelde zo voor heel wat koningen en keizers. Later zou hij ook les geven, hij leerde zo heel wat andere mensen cello spelen. Toen hij 35 werd, trouwde hij met mijn oma Sophie die hij leerde kennen in Rusland. Ze kregen samen zes kinderen. Servais stierf toen hij 59 jaar werd. Ik heb mijn opa nooit gekend.

Misia

Ghemar Frères, Photographes du Roi, Bruxelles

14

ACTE DE NAISSANCE.

Du *quinzième* jour du mois de *juin*
 l'an *mil huit cent sept* à *ouze* heures *S* du *matin*
 Acte de naissance de *Adrien François Servais* né le
quinzième jour du mois de *juin* à *quatorze* heures *et*
du soir, fils *S* de *Jean Baptiste Servais*, domicilié à
Halle département de *la Dyle* profession de *cordonnier*
 âgé de *vingt trois* ans et né à *Halle*
 et de *Josephine Nonda* domiciliée à *Halle*; département
 de *la Dyle* profession de *—* — — âgée de *vingt un*
 ans et née à *Halle*

Le sexe de l'enfant a été reconnu être

Male

Premier témoin *Philippe Mesdagh*, âgé
 de *vingt huit* ans, domicilié à *Halle*; profession
 de *Musicien*

Second témoin *Jean Baptiste Van Neron*, âgé
 de *vingt deux* ans, domicilié à *Halle*; profession
 de *Écrivain*

Sur la réquisition à nous faite par *Jean Baptiste Servais*
Père de l'enfant, approuvé de not *Servais*
B. Servais *B. Mesdagh*
A. B. Van Neron

Constaté suivant la Loi et lecture du présent Acte, donnée aux parties compa-
 rantes, par moi *Jacques Carlier*
 Maire d' *Halle* faisant les fonctions d'Officier
 de l'Etat civil, sousigné,

J. Carlier

ACTE DE DÉCÈS, N° 443. LE 28 NOV 1861

L'an mil huit cent soixante et un, le Vingt huit du mois de Novembre à onze heures d'après midi, par-devant nous Joseph Vieille Bourgmestre Officier de l'État civil de la ville de Hobal, Arrondissement de Brunelle Province de Brabant, sont comparus Louis Ferré âgé de cinquante cinq ans, profession de Brasseur domicilié à Hobal, ami du défunt et Victor Bottemanne âgé de quarante ans, profession de Marchand domicilié à Hobal, ami du défunt, lesquels nous ont déclaré que le vingt six novembre courant à onze heures d'après midi

est décédé en son château au quartier saint-roch à Hobal Monsieur Adrien François Servais âgé de cinquante neuf ans, né et domicilié à Hobal, vicomte de Sole de sa Majesté Le Roi des Belges, officier de son ordre civil, professeur au Conservatoire Royal de musique de Brunelle, époux de Madame Sophie Perrin, âgée de quarante six ans, sans profession, domiciliée à Hobal, fils de feu Jean Baptiste Servais et de sa veuve Josephine Baonle, âgée de quatre vingt trois ans, sans profession, domiciliée à Hobal.

Et après qu'il leur a été donné lecture du présent acte les comparants ont signé avec nous
N. Bottemanne L. Ferré V. Bottemanne

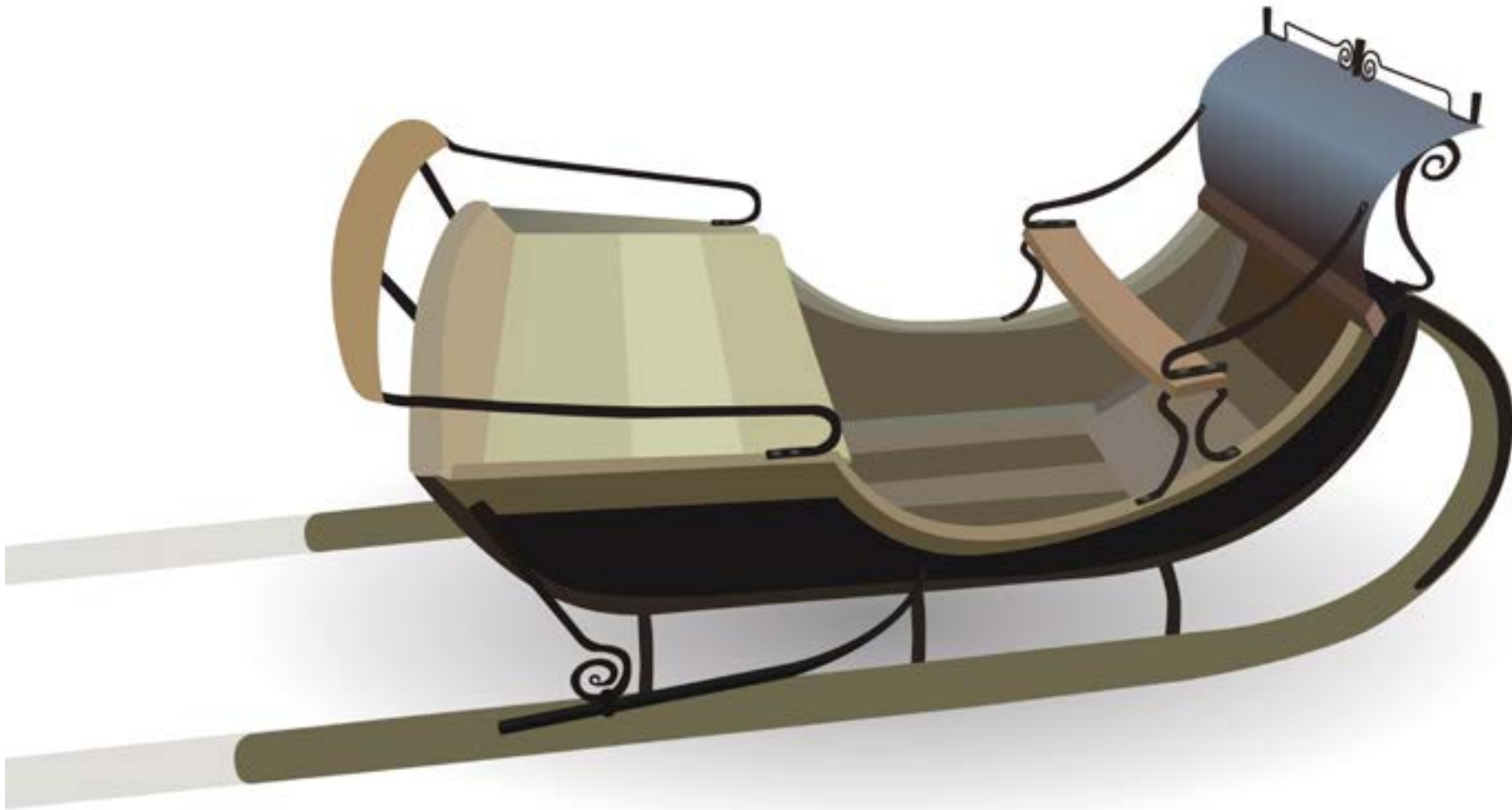

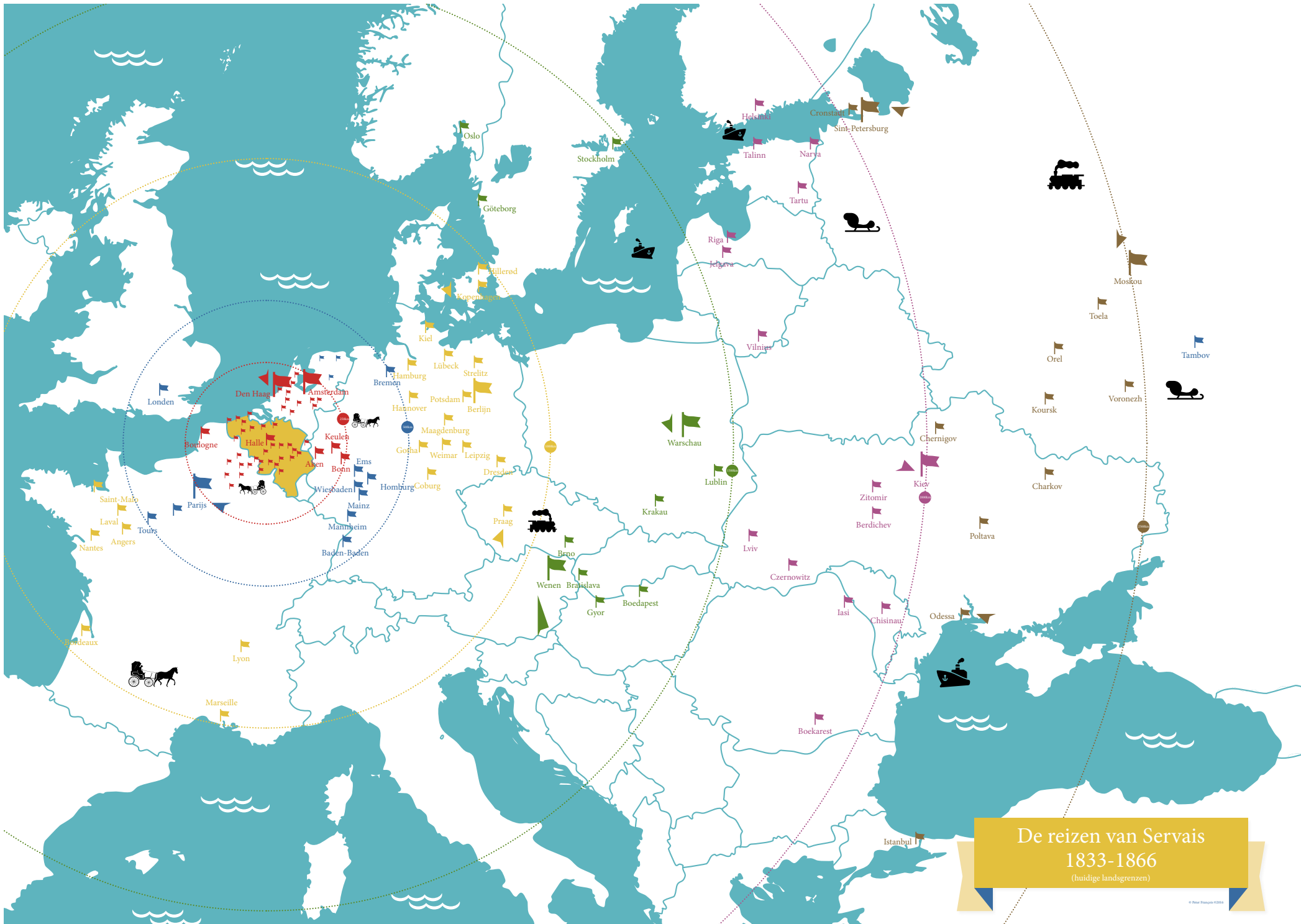

Afbeelding slee

De reizen van Servais
1833-1866
(huidige landsgrenzen)

Dag iedereen,

heel erg bedankt om me te helpen met onderzoeken. Ik ben al heel wat meer te weten gekomen over mijn opa, Adrien Francois Servais. Maar... hoe zit het eigenlijk met jouw grootouders? Want toen Servais leefde waren heel wat dingen anders dan vandaag. Maar misschien waren de dingen ook wel helemaal anders bij jouw grootouders of ouders? Je grootouders konden zich misschien ook nog niet zo makkelijk met het vliegtuig verplaatsen toen ze klein waren. En ze droegen ook hele andere kleren dan nu. Misschien kan je daar ook wel wat meer over onderzoeken?.

Misia

Tot ziens!

